

ಅಚ್ಯುತಾನಂತ ಗೋವಿಂದ ಹರಿ

ಕೇಶವ ನಾಮ

- 1. Ref.:** Shri Purandara Dasara Sahitya Part – 3, Mahatmya Gnyana, edited by Shri Betageri Krishna Sharma and Shri Bengeri Huchhu Rayaru.
- 2. Note:** The lyrics followed by the singer are slightly different. Hence, they are given in yellow highlights. The lyrics as per book in Ref. 1 are given separately without highlights.

ರಾಗ: ಮಧ್ಯಮಾವತಿ ತಾಳ: ಅಟ

ರಾಗ ಆನಂದ ಭೈರವಿ ರೂಪಕ ತಾಳ

ಅಚ್ಯುತಾನಂತ ಗೋವಿಂದ ಹರಿ
ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸ್ವರೂಪ ಮುಕುಂದ || ಪ ||

ಅಚ್ಯುತಾನಂತ ಗೋವಿಂದ ಹರಿ
ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸ್ವರೂಪ ಮುಕುಂದ

ಕೇಶವ ಕೃಷ್ಣ ಮುಕುಂದ ಹರಿ
ವಾಸುದೇವ ಗುರು ಜಗದಾದಿ ವಂದ್ಯ
ಯಶೋದೆಯ ಸುಕೃತದ ಕಂದ ನಮ್ಮ
ಶೇಷ ಶಯನ ಭಕ್ತ ಹೃದಯಾನಂದ || ೧ ||

ಕೇಶವ ಕೃಷ್ಣ ಮುಕುಂದ ಹರಿ
ವಾಸುದೇವ ಗುರು ಜಗದಾದಿ ವಂದ್ಯ
ಯಶೋದೆಯ ಸುಕೃತದ ಕಂದ ಸ್ವಾಮಿ
ಶೇಷ ಶಯನ ಭಕ್ತ ಹೃದಯಾನಂದ

ನಾರಾಯಣ ನಿನ್ನ ನಾಮ ಎನ್ನ
ನಾಲಿಗೆಯೊಳಗಿರಬೇಕೆಂಬ ನೇಮ
ನಾನು ಬೇಡುವೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರೇಮ ಎನ್ನ
ಪಯಣ ಸಮಯಕೊಡಗಲಿ ಗುಣಧಾಮ || ೨ ||

ನಾರಾಯಣ ನಿಮ್ಮ ನಾಮ ಎನ್ನ
ನಾಲಿಗೆ ಮೇಲಿರಬೇಕೆಂಬ ನೇಮ
ನಾನು ಬೇಡುವೆ ನಿಮ್ಮ ನಾಮ ಎನ್ನ
ಪಯಣ ಸಮಯಕೊಡಗಲಿ ಗುಣಧಾಮ

ಮಾಧವ ಮಂಗಳ ಗಾತ್ರ ಸ್ವಾಮಿ
ಯಾದವ ಕೈಲಾಸ ವಾಸನ ಮಿತ್ರ
ಮಹಿಮೆ ಕೇಳಿದರೆ ವಿಚಿತ್ರ ನಿನ್ನ
ಮನ ಮೆಚ್ಚಲಿ ಸತ್ಯಭಾಮಾ ಕಳತ್ರ || ೩ ||

ಮಾಧವ ಮಂಗಳ ಗಾತ್ರ ಸ್ವಾಮಿ
ಯಾದವ ಕೈಲಾಸ ವಾಸನ ಮಿತ್ರ
ಮಹಿಮೆ ಕೇಳಿದರೆ ವಿಚಿತ್ರ ನಿನ್ನ
ಮನ ಮೆಚ್ಚಲಿ ಸತ್ಯಭಾಮಾ ಕಳತ್ರ

ಗೋವಿಂದ ಗೋಪಾಲ ಬಾಲ ಸೋಳ -

ಗೋವಿಂದ ಗೋಪಾಲ ಬಾಲ ಸೋಳ -

ಸಾಸಿರ ಗೋಪಿಯರ ಆನಂದಲೀಲ
ಜೀವಮಣಿ ಮುಕ್ತ ಮಾಲಾ ನಿನ್ನ-
ನೇನೆಂದು ಕರೆಯಲಿ ಸುಗ್ರೀವ ಪಾಲ || ೪ ||

ವಿಷ್ಣು ಚಕ್ರವು ಬಂದು ಸುತ್ತಿ ಮೂರು
ಸೃಷ್ಟಿಯನೆಲ್ಲವ ತಿರುಗಿ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ
ಕೃಷ್ಣ ಸಲಹೆಂದು ಮೊರೆಯಿಟ್ಟ ಮುನಿ
ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗಿಷ್ಣರ ಮೇಲೆ ಅಭಯವ ಕೊಟ್ಟೆ || ೫ ||

ಮಧುಸೂದನ ಮಾರಜನಕ ನೀನು
ಮದಗಜ ಸೀಳಿ ಮಲ್ಲರ ಗೆಲಿದೆ ತವಕ
ಒದಗಿ ಕಂಸನ ಕೊಂದ ಬಳಿಕ ನೀ
ಮುದಕಗೆ ಪಟ್ಟವ ಕಟ್ಟಿದೆ ಧನಿಕ || ೬ ||

ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯನಾಥ ದೇವ
ತ್ರಿಪುರರ ಸತಿಯರ ವ್ರತಕ ವಿಘಾತ
ಯದುವಂಶ ಪಾಂಡವ ಪ್ರೀತ ಎನ್ನ
ಹೃದಯದೊಳಡಗಿರೋ ಶ್ರೀ ಜಗನ್ನಾಥ || ೭ ||

ವಾಮನ ರೂಪಿಲಿ ಬಂದು ಬಲಿಯ
ದಾನವ ಬೇಡಲು ಉಚಿತವು ಎಂದು
ಧಾರೆಯನೆಯಲು ಅಂದು ಬೆಳೆದು
ಧಾರಿಣಿಯೆಲ್ಲವನಳಿದೆ ನೀನಂದು || ೮ ||

ಶ್ರೀಧರ ಶೃಂಗಾರಧಾರ ದಿವ್ಯ
ಶ್ರೀವತ್ಸ ಲಾಂಛನ ಶ್ರೀ ರಘುವೀರ
ವಾರಿಧಿ ಸಮ ಗಂಭೀರ ಧೀರ ಗೈದೆ
ಕ್ರೂರ ರಕ್ತಸರನೆಲ್ಲರ ಸಂಹಾರ || ೯ ||

ಹೃಷಿಕೇಶ ವೃಂದಾವನದಲಿ ನೀ
ನಿಶೆಯಲಿ ಕೊಳಲನೂದುತ ಇರಲಲ್ಲಿ
ಋಷಿ ವೃಂದ ವಂದ್ಯ ನಿನ್ನಗಲಿ ನಿ-

ಸಾಸಿರ ಗೋಪೇರ ಆನಂದಲೀಲ
ನೀಲಮಣಿ ಮುಕ್ತ ಮಾಲಾ ನಿಮ್ಮ-
ನೇನೆಂದು ಕರೆಯಲಿ ಸುಗ್ರೀವ ಪಾಲ

ವಿಷ್ಣು ಚಕ್ರವು ಬಂದು ಸುತ್ತಿ ಮೂರು
ಸೃಷ್ಟಿಯನೆಲ್ಲವ ತಿರುಗಿ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ
ಕೃಷ್ಣ ಸಲಹೆಂದು ಮೊರೆಯಿಟ್ಟ ಮುನಿ
ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗಿಷ್ಣರ ಮೇಲೆ ಅಭಯವ ಕೊಟ್ಟೆ

ಮಧುಸೂದನ ಮಾರಜನಕ ಮದ -
ಗಜ ಸೀಳಿ ಮಲ್ಲರ ಗೆಲಿದೆ ನೀ ತವಕ
ಒದಗಿ ಕಂಸನ ಕೊಂದ ಬಳಿಕ ನೀನು
ಮುದಕಗೆ ಪಟ್ಟವ ಕಟ್ಟಿದ್ಯೋ ಧನಿಕ

ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯನಾಥ ದೇವ
ತ್ರಿಪುರದ ಸತಿಯರ ವ್ರತಕ ವಿಘಾತ
ಯದುವಂಶ ಪಾಂಡವ ಪ್ರೀತ ಎನ್ನ
ಹೃದಯದೊಳಡಗಿರೋ ಶ್ರೀ ಜಗನ್ನಾಥ

ವಾಮನ ರೂಪಿಲಿ ಬಂದು ಬಲಿಯ
ದಾನವ ಬೇಡಲು ಉಚಿತವು ಎಂದು
ಧಾರೆಯನೆಯಲು ಅಂದು ಬೆಳೆದು
ಧಾರಿಣಿಯೆಲ್ಲವನಳಿದ್ಯೋ ನೀನಂದು

ಶ್ರೀಧರ ಶೃಂಗಾರ ಹಾರ ದಿವ್ಯ
ಶ್ರೀವತ್ಸ ಲಾಂಛನ ಶ್ರೀ ರಘುವೀರ
ವಾರಿಧಿ ಸಮ ಗಂಭೀರ ಧೀರ
ಕ್ರೂರ ರಕ್ತಸರನೆಲ್ಲರ ಸಂಹಾರಾ

ಹೃಷಿಕೇಶ ವೃಂದಾವನದಲಿ ನೀನು
ಹರುಷದಿ ಕೊಳಲನೂದುತ ಯಮುನೆಯಲಿ
ಸತಿಯರ ಸಮ್ಮೇಳದಲಿ ನೀನು

ಮಿಷವು ಬಿಟ್ಟಿರಲಾರೆ ನಿಲ್ಲೋ ಮನದಲಿ || ೧೦ ||

ಧರಿಸಿದೊ ಮಂದಾರ ಮಾಲೆ ಕೊರಳಲ್ಲಿ

ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಳೊ ಮುನ್ನ ಎನ್ನ
ಸುದ್ದಿಯನ್ನೆಲ್ಲವ ಉಸಿರುವೆ ಘನ್ನ
ಅದ್ವೈತ ರೂಪ ಪ್ರಸನ್ನ ಸ್ವಾಮಿ
ಇದ್ದ ರಾವಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯೋ ನೀನನ್ನ || ೧೧ ||

ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಳೊ ಘನ್ನ ಪಾದ -
ಪದ್ಮವ ತೋರಿಸೋ ಬೇಗನೆ ನಿನ್ನ
ಮುದ್ದು ಮುಖವ ತೋರಿ ಎನ್ನ ಬೇಗ
ಉದ್ದಾರ ಮಾಡೆಂದು ಬೇಡುವೆ ನಿನ್ನ

ದಾಮೋದರ ದನುಜ ಹರಣ ಹರಿ
ರಾಮಚಂದ್ರನೆ ರಘುಕುಲ ಸಾರ್ವಭೌಮಾ
ಸ್ವಾಮಿ ನೀಲಮೇಘಶ್ಯಾಮ ದೇವ
ಭೂಮಿಜಾಪತಿ ಎಂಬ ಬಹು ಪುಣ್ಯ ನಾಮ || ೧೨ ||

ದಾಮೋದರ ಗುಣ ಧಾಮ ಸ್ವಾಮಿ
ದಾನವಾಂತಕ ಯದುಕುಲ ಸಾರ್ವಭೌಮ
ನೀಲ ಮೇಘ ನಿಭಶ್ಯಾಮ ಕೃಷ್ಣ
ನೀಲಾಪತಿಯೆಂಬ ಬಹು ಪುಣ್ಯ ನಾಮ

ಸಂಕರ್ಷಣ ಸರುವಾಭರಣ ಇಟ್ಟು
ಪಂಕಜಮುಖಿ ದ್ರೌಪದಿ ಮೇಲೆ ಕರುಣ
ಕುಂಕುಮಾಂಕಿತ ನೀಲ ಕಿರಣ ರತ್ನ
ಕಂಕಣ ಭೂಷಣ ಕೌಸ್ತುಭಾಭರಣ || ೧೩ ||

ಸಂಕರ್ಷಣ ದನುಜ ಹರಣ ದೇವ
ಪಂಕಜಮುಖಿ ದ್ರೌಪದಿ ಮೇಲೆ ಕರುಣ
ಕುಂಕುಮಾಂಕಿತ ರೇಖಾ ಚರಣ ನಿಜ
ಕಂಕಣ ಕೇಯೂರ ಕೌಸ್ತುಭಾಭರಣ

ವಾಸುದೇವ ಕೇಳೋ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯ
ಸಾಸಿರನಾಮವ ನೆನೆವನೆ ಧನ್ಯ
ಬೇಸರದೆ ಸಲಹಬೇಕೆನ್ನ ಸ್ವಲ್ಪ
ಘಾಸಿಯ ಮಾಡದೆ ಕರುಣಾ ಸಂಪನ್ನ || ೧೪ ||

ವಾಸುದೇವ ಕೇಳೋ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯ
ಸಾಸಿರನಾಮವ ನೆನೆವನೆ ಧನ್ಯ
ಬೇಸರದೆ ಸಲಹಬೇಕೆನ್ನ ತುಸು
ಘಾಸಿಯ ಮಾಡದೆ ಕರುಣಾ ಸಂಪನ್ನ

ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ನೀನೆಂದು ಕರೆಯೆ ದುರ್ -
ಬುದ್ಧಿಯನ್ನೆಲ್ಲವ ನಿನ್ನಿಂದ ಮರೆಯೆ
ಇದ್ದ ದುರ್ವಿಷಯವ ತೋರೆಯೆ ಸಾಧು
ಸಜ್ಜನಸಂಗನೆ ನಿನ್ನೊಳು ಬೆರೆಯೆ || ೧೫ ||

ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ನೆಂದು ನಾ ಕರೆದೆ ಎನ್ನ
ಬದ್ಧವಾದ ದುಷ್ಟರ್ಮವ ಕಳೆದೆ
ದುರ್ಬುದ್ಧಿ ದುರ್ವಾಕ್ಯ ಮರೆದೆ
ಸಾಧು ಸಜ್ಜನರ ಸಂಗ ನಿನ್ನಿಂದ ಬೆರೆದೆ

ಅನಿರುದ್ಧ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ನೀ-
ಅನುದಿನ ಇರಲು ಗೋಪಿಯರ ಮನೆಯಲಿ
ಸನಕಾದಿ ವಂದ್ಯ ನಿನ್ನಗಲಿ ಒಂದು
ಕ್ಷಣವೂ ಬಿಟ್ಟಿರಲಾರೆ ನಿಲ್ಲೋ ಮನದಲ್ಲಿ || ೧೬ ||

ಅನಿರುದ್ಧ ಅನುದಿನದಲ್ಲಿ ನೀ
ವಿನಯದಿಂದಿದ್ದು ಗೋಪಿಯರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ
ಸನಕಾದಿ ವಂದ್ಯ ನಿನ್ನಗಲಿ ಒಂದು
ಕ್ಷಣ ಬಿಟ್ಟಿರಲಾರೆ ನಿಲ್ಲೋ ಮನದಲ್ಲಿ

ಪುರುಷೋತ್ತಮಗಾರು ಸಾಟಿ ಶ್ರೀ -
ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪ ನಿನಗಾರೊ ಧಾಟಿ
ನಿರವದ್ಯ ಭಕ್ತ ಕಿರೀಟ ನಿನ್ನ
ಶರೀರದೊಳಗೆ ಕಂಡ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕೋಟಿ || ೧೭ ||

ಅಧೋಕ್ಷಜ ಅಸುರ ಸಂಹಾರಿ ದೇವ-
ಅದುಭುತ ರೂಪನೆ ಶಿಶುಪಾಲ ವೈರಿ
ಭಜಕರ ಪಾಲಿಪ ಶೌರಿ ನೀ
ಅಜಮಿಳ ಕರೆದರೆ ಕಾಯ್ ಮುರಾರಿ || ೧೮ ||

ನರಸಿಂಹ ರೂಪವ ತಾಳಿ ಬಂದೆ
ಕರೆಯೆ ಕಂಭದಿ ಕಂದನ ಮಾತ ಕೇಳಿ
ದುರುಳ ರಕ್ತಸನನ್ನು ಸೀಳಿ ನಿನ್ನ
ಕೊರಳಲಿ ಧರಿಸಿದೆ ಕರುಳಿನ ಮಾಲಿ || ೧೯ ||

ಅಚ್ಯುತ ನೀನತಿ ಮುದ್ದು ಗೋಪಿ
ಬಚ್ಚಿಟ್ಟ ಹಾಲು ಮೊಸರು ಬೆಣ್ಣೆ ಮೆದ್ದು
ತುಚ್ಚ ಶಕಟನ ಕಾಲಿಲೊದ್ದು ಕರು
ಬಿಚ್ಚಿ ಓಡಿದೆ ಚೋರ ಕಂಡಿಯಲಿ ಕದ್ದು || ೨೦ ||

ಜನಾರ್ದನ ಕೇಳೊ ಬಿನ್ನಪವ ನೀ
ತೊಲಗಿಸು ಬಂದೆನ್ನ ಮನದ ಕಲುಷವ
ಹೊರಲಾರೆ ಭೂಭಾರ ತನುವ ನಿನ್ನ
ಸ್ಮರಣೆ ಇದ್ದವ ಮುಕ್ತಿ ಪಥವನೆ ಗೆಲುವ || ೨೧ ||

ಉಪೇಂದ್ರನುರಗನ ತುಳಿಯೆ ಆಗ
ಅಪರಿಮಿತ ವಿಷದ ಮಡುವು ಕಲಕಿ ಉಳಿಯೆ
ತ್ರಿಪುರ ರಕ್ತಸರನು ಗೆಲಿಯೆ ನಿನ್ನ
ಚಪಲತನವ ನೋಡಿ ಸುರರೆಲ್ಲ ಬೆರೆಯೆ || ೨೨ ||

ಹರಿ ಹರಿ ಎಂದರೆ ಪಾಪ ರಾಶಿ
ಹರಿದು ಹೋಗುವುದು ಮನದ ಸಂತಾಪ

ಪುರುಷೋತ್ತಮಗಾರು ಸಾಟಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮ
ಸ್ವರೂಪಿಯೆ ನಿನಗಾರೊ ಪೋಟಿ
ಮಹಿಮೆ ಕೇಳಿದರೊಂದು ಕೋಟಿ ನಿನ್ನ
ಹೃದಯದಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕಂಡ ಕಿರೀಟಿ

ಅಧೋಕ್ಷಜ ಅಸುರ ಸಂಹಾರಿ ಕೃಷ್ಣ
ಅದ್ಭುತ ರೂಪ ಶಿಶುಪಾಲನ ವೈರಿ
ಭಕ್ತರ ಪಾಲಿಪ ಶೌರಿ ಅಜಾ -
ಮಿಳ ನಾರಗನೆನ್ನ ಕಾಯ್ ಮುರಾರಿ

ನರಸಿಂಹ ರೂಪವ ತಾಳಿ ಕಂದ
ಕರೆಯೆ ಕಂಭದಿ ಬಂದು ಕರುಣದಿ ಕಾಯ್
ದುರುಳ ಹಿರಣ್ಯಕನ ಸೀಳಿ ಅವನ
ಕರುಳ ಬಗೆದು ವನಮಾಲೆ ಹಾಕಿದಿ

ಅಚ್ಯುತ ನೀನತಿ ಮುದ್ದು ಗೋಪಿ
ಬಚ್ಚಿಟ್ಟ ಹಾಲು ಮೊಸರು ಬೆಣ್ಣೆ ಮೆದ್ದು
ತುಚ್ಚ ಶಕಟನ ಕಾಲಿಲೊದ್ದು ಕಾಡು
ಕಿಚ್ಚು ನುಂಗಿ ಪಾಲಿಸಿದೆಯೊ ಗೆದ್ದು

ಜನಾರ್ದನ ರೂಪ ನೀನಾಗಿ ಎನ್ನ
ಮನದ ಕರ್ಮವ ತೊಲಗಿಸೊ ಮುಂದಾಗಿ
ಮುನಿಗಳೆಲ್ಲರು ಒಂದಾಗಿ ಈ
ತನು ನಿನ್ನದೆಂಬರೋ ಕೇಳೋ ನಿಜವಾಗಿ

ಉಪೇಂದ್ರ ರೂಪದಿ ಬಂದಿ ಅಪು -
ಮೇಯ ಕಾಳಿಂಗನ ಮಡುವ ಧುಮುಕಿದಿ
ನಾಗನ ಹಡೆಗಳ ತುಳಿದಿ ನಾಗ -
ಪತ್ನಿಯರು ಬೇಡೆ ಪತಿಯ ಪಾಲಿಸಿದಿ

ಹರಿ ಹರಿಯೆಂದರೆ ಪಾಪ ರಾಶಿ
ಹರಿದು ಹೋಯಿತು ಎನ್ನ ಮನದ ಸಂತಾಪ

ಸರುವರೋಳಗೆ ವಿಶ್ವರೂಪ ನಿನ್ನ
ನೆರೆ ನಂಬಿದವರನು ಸಲಹು ಪ್ರತಾಪ || ೨೩ ||

ಸರ್ವರೋಳಗೆ ವಿಶ್ವರೂಪ ನಿನ್ನ
ನೆರೆ ನಂಬಿದವರನ್ನು ಸಲಹುವ ಭೂಪ

ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣನೆಂಬ ಸೊಲ್ಲ ಕೇಳಿ
ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಯ್ತು ಪಾತಕವೆಲ್ಲ
ಮುಟ್ಟಿ ಭಜಿಸಿರಿ ಜನರೆಲ್ಲ ಪುರಂದರ
ವಿಠಲನಲ್ಲದೆ ಪರ ದೈವವಿಲ್ಲ || ೨೪ ||

ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣನೆಂಬ ಸೊಲ್ಲ ಕೇಳಿ
ನಷ್ಟವಾಯಿತು ಎನ್ನ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲ
ಮುಟ್ಟಿ ಭಜಿಸಿರೊ ನೀವೆಲ್ಲ ಪುರಂದರ
ವಿಠಲನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಬೇರಿಲ್ಲ

ಕಠಿಣ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು:

ಸುಕೃತ = ಪುಣ್ಯ

ಪಯಣ ಸಮಯ = ಮರಣ ಕಾಲ

ಗಾತ್ರ = ಅವಯವ

ಕೈಲಾಸ ವಾಸ = ಶಿವ

ಕಳತ್ರ = ಹೆಂಡತಿ

ಗೋಪಾಲ ಬಾಲ = ನಂದಗೋಪಾಲನ ಮಗ

ಸೋಳಾ = ಹದಿನಾರು

ಮುಕ್ತಾ = ಮುತ್ತು

ಸುಗ್ರೀವ = ಸೂರ್ಯ ಮತ್ತು ಋಕ್ಷರಜಸ್ ಇವರ ಮಗ. ವಾಲಿಯ ತಮ್ಮ. ಈತನನ್ನು ಶ್ರೀ ರಾಮ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಕಿಷ್ಕಿಂಧೆಯ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಜನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ.

ವಿಷ್ಣು ಚಕ್ರವು ಕೊಟ್ಟ = ದುರ್ವಾಸ

ಮದಗಜ = ಕಂಸನ ಕುವಲಯಾಪೀಡವೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಆನೆ. ಕೃಷ್ಣ ಬಲರಾಮರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕಂಸನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಮಾವುತನು ಈ ಆನೆಯನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ನೂಕಿದಾಗ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಅದನ್ನು ಕೊಂದನು.

ಮಲ್ಲರು = ಚಾಣೂರ ಮುಷ್ಠಿಕ ಎಂಬವರು ಕಂಸನ ಆಸ್ಥಾನ ಜಟ್ಟಿಗಳು. ಬಿಲ್ಲು ಹಬ್ಬಕ್ಕೆಂದು ಕಂಸ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಬಲರಾಮರನ್ನು ಮಧುರಗೆ ಕರೆಕಳಿಸಿ ಈ ಜಟ್ಟಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಲ್ಲಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದನು. ಚಾಣೂರನನ್ನು ಕೃಷ್ಣನೂ, ಮುಷ್ಠಿಕನನ್ನು ಬಲರಾಮನೂ ಕೊಂದರು.

ತವಕ = ಶೀಘ್ರವಾಗಿ

ತ್ರಿಪುರ = ಮಾಯಾಸುರನು ತಾರಕಾಸುರನ ಮಕ್ಕಳಾದ ತಾರಾಕ್ಷ, ಕಮಲಾಕ್ಷ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಿಗಳಿಗಾಗಿ ಮೂರು ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟನು. ಇವಕ್ಕೆ ತ್ರಿಪುರವೆಂಬ ಹೆಸರು. ಅವರು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕಾಡತೊಡಗಿ ಧರ್ಮ ಘಾತಕ ಕಾರ್ಯ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ವಿಷ್ಣು ಬುದ್ಧನಾಗಿ ತ್ರಿಪುರರ ಹೆಂಡಂದಿರ ವ್ರತಗೆಡಿಸಿ ಅವರನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿದನು.

ಯದುವಂಶ = ಕೃಷ್ಣ

ಅದ್ವೈತ = ಅಸಮಾನವಾದ

ದಾಮೋದರ = ಕೃಷ್ಣ

ಯದು = ಯಯಾತಿ ಹಾಗೂ ದೇವಯಾನಿಯರ ಮಗ. ಇವನು ತಂದೆಯ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸದಿದ್ದುದರಿಂದ ತಂದೆಯಿಂದ ಶಾಪ ಪಡೆದು ರಾಜ್ಯಾಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಎರವಾದನು.

ವಾಸುದೇವ = ವಸುದೇವನ ಮಗ; ಕೃಷ್ಣ

ಸಾಸಿರ ನಾಮ = ಶ್ರೀ ಹರಿಗೆ ಅನಂತ ನಾಮಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಸಾವಿರ ನಾಮಗಳು ಮಹಾ ಪುಣ್ಯಕರವೆಂದು ಭೀಷ್ಮಾಚಾರ್ಯರು ಧರ್ಮರಾಜನಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಗೋಕುಲ = ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿದ ನಂದನ ಊರು. ಇದು ಮಥುರೆಯ ಹತ್ತಿರ ಯಮುನಾ ನದಿ ದಡದಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಧಾಟಿ = ಸರಿಸಮಾನ

ನಿರವಧ್ಯ = ಪರಿಶುದ್ಧ

ಕಿರೀಟಿ = ಅರ್ಜುನ

ಶೂರ = ದೇವಮೀಥ ಮತ್ತು ಮಾರಿಷಾ ಇವರ ಮಗ. ಇವನ ಮಗನೇ ವಸುದೇವ. ಕೃಷ್ಣನು ಇವನ ಮೊಮ್ಮಗನಾದುದರಿಂದ ಶೌರಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ.

ಶಕಟ = ಕಂಸನ ಪರಿವಾರದ ಒಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸ. ಇವನು ಕಂಸನ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಚಕ್ರದಿಯ ರೂಪ ತಳೆದು, ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಬಾಲ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಹೋಗಿ ತಾನೇ ಸತ್ತನು.

ಉರಗ = ಕಾಳಿಂಗ.

Classification: Keerthane

Ankita: purandara vittala

Location: NA

Category: Vishnu Stuti, Dashavatara, Keshava Naama

Group Words: Krishna, draupadi, dashavatara, achyuta, Ananta, govinda keshava, yashode, shesha, nalige, Madhava, vaikunta, Gopala, Sugriva, bhumi, Samudra, vrindavana, kolalu, nadi, punya, pandava, shishupala, ajamila, asura, karma, kalinga,

Pravachana: NA

Explanation: NA